

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vsa leta 26 K, za pol leta 18 K, za četrt leta 8 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne petiti-vrate po 12 h, če se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Recepti se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 6, in sicer uredništvo v I. nadstr., upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

Mesečna priloga: „Slovenski Tehnik“.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravnistva telefon št. 85.

Volitev na Štajerskem.

Vsiljena kandidatura vsem poštenim rodoljubom na Štajerskem skrajno antipatičnega klerikalnega fanatika dr. Korošca je provzročila na Spodnjem Štajerskem nepopisen vihar. Vsakdo čuti, da se v tem boju ne gre več le za osebe, marveč še za veliko več, za odločitev, ali naj v slovenski politiki na Štajerskem zavlada ostudni in lopovski kranjski klerikalizem ali naj se ohrani slovenski politiki dosedanjí izključno narodni značaj. Če zmaga Korošec, je ločitev neizogibna, je gotova stvar in začne se takoj neizprosni boj proti klerikalizmu na Štajerskem in vsem njega nositeljem, začevši od Robiča in Ploja pa doli do zadnjega klerikalnega kaplana.

Kako mogočno je volilno gibanje, se v kratkih vrstah ne da popisati. Zlasti strastno in brezobzirno dela klerikalna duhovščina, prav s tistimi grdimi in nepoštenimi sredstvi, kakor jih rabi duhovščina na Kranjskem.

O volilnem gibanju smo prejeli naslednje dopise:

Iz Gornjega Grada.

Naš občinski odbor je sklenil priporočati kot kandidata gosp. župnika Voduška. Pri nas bi radi zanj glasovali, toda ker g. župnik Vodušek ne more kandidirati, ker mu tega škof ne dovoli, glasovali bomo za g. Ivana Rebka in priporočamo vsem rojakom, naj delajo in glasujejo za g. Rebka.

Iz Mozirja.

Boben poje vsiljivemu kandidatu dr. Korošču. Ker se hoče ta — nikjer priljubljen urednik zloglasnega „Slov. Gospodarja“ po vsej sili vrniti za poslanca, zbrali smo si — svobodni in neodvisni slovenski kmetje svojega kandidata, ki bo bojeval boj za nas, in ne bo capljal za izdajsko bando dr. Schusterschütza; kandidata, ki bo delal tako, kot bo dobro za nas in

kakor mu bo veleval narod, a ne tako, kot diktira razvpiti izdajalec koroških in štajerskih Slovencev dr. Šusteršič. Izbrali smo si ga in zanj hočemo glasovati, zanj hočemo korakati na dan volitve črez drn in strn, da zasede on težavno mesto poslanca V. kurije, da postane on naslednik Žičkarja.

Ta naš kandidat je g. Ivan Rebek, ključavničar v Celju; tega hočemo mi, tega hoče ljudstvo in on mora biti naš poslanec, kajti govoriti hoče enkrat narod, a ne izdajalska sodrga.

„Ne maja se pri nas še vera. A maja se pač — farška bera“ — in tega se ti črni gospodje boje, zato pa hočejo dobiti zopet enega svoje „sorte“.

Slovenski kmetje in delavci, neodvisni svobodni štajerski Slovenci, pokažite dne 29. maja t. l. dr. Korošču vrata, a ne poslanski stol, kajti on je hinavec, vas sedaj slepi, se vam dobriča s sladkimi besedami, potem bo pa delal za svoj žep, za svojo malho, vas pustil na cedilu ter vas za par grošev prodal, kot Judež Kristusa. Otrebimo ta plevel, pomečimo ga v ogenj, da ne zakali iznova.

Volimo tedaj soglasno Ivana Rebka, ključavničarja v Celju. Sledimo zgledu našega vrliga učiteljstva, ki je vsepovsod soglasno sklenilo — z dr. A. Koroščem — ven. Nezaupnic je dobil grmado, a ta nadutež sili še vedno v ogenj. Zapalimo, da bo pomnil.

Glasi naj se ne cepijo na nobeno stran; vsak voli Ivana Rebek, ključavničarja v Celju.

Naprej tedaj! Zmagati mora pravica, odkritosrčnost in svoboda, ki gori v možeh nam enakih, a ne pod izdajalsko — črno suknjo.

Za nami!

Od Drave.

Državnozbornske volitve za V. kurijo so pred pragom. Kandidatov imamo na izbiro vendar še nismo na čistem glede pravega kandidata. Od političnih pajacov pri zaupnem shodu dne 10. maja kandidatom proglašena

klerikalnega fanatika Korošca ne maramo. Mi hočemo vseskozi narodnega neodvisnega kandidata in ta je edino le gospod Ivan Rebek, koji se tem potom prosi, da na vsak način vzdržuje svojo kandidaturo, če bi se ga tudi napadalo, da ruši disciplino. O rušenju discipline ni govora, ker Korošca ni proglasila ljudska volja kandidatom, temuč je bil utihotapljen od Robiča, dr. Ploja in nekaterih klerikalnih podreptnikov, ki nimajo pri izbiri kandidatov za splošno kurijo ničesar govoriti. Zakaj pa ta dva gospoda takrat nista prišla na zborovanje v Celje, ko sta bila pozvana na odgovor radi izdajstva koroških in spodnještajerskih Slovencev. Niti odgovora nista dala, kajpak ker sta sokrivca. Sedaj hočeta biti vdrugič sokrivca izdajstva.

Na noge toraj kmetje, uradništvo, učiteljstvo, trgovci, obrtniki, delavci. V boj proti usiljivcu Korošču, proti grobokopom štajerskih in koroških Slovencev. Malo časa je še za delo, požurimo se. Ako vsak svobodomiseln stori svojo dolžnost, je zmaga nad Koroščem zasigurana ali pa prideta slovenska kandidata v ožjo volitev in potem je zmaga zagotovljena.

Vsakega svobodomiselnega volilca sveta dolžnost je, da se volitve ne le udeleži, temuč tudi za kandidata neodvisne slovenske stranke gospoda Ivana Rebeka dela.

29. majnika vsi na volišče, vsi v boj proti Korošču, naš kandidat je g. Ivan Rebek, ključavničarski mojster v Celji. Proč s črno bando.

—r—

Iz učiteljskih krogov.

V zadnji številki „Slov. Gosp.“ pravi naš vsiljeni kandidat Korošec, da sta se zastopnika učiteljstva na shodu v Celju samo zato tako ostro izrekla proti njegovi kandidaturi, ker ga je kot sovražnika šole in učiteljstva „namalal“ „Slov. Narod“, ter da nista za te svoje trditve imela pravih niklih stvarnih dokazov. G. Korošec pač naj ne misli, da ga učiteljstvo sodi po tem, kako ga ta ali oni list

slika, pač pa po tem, kako on dela, govori in piše; vse to njegovo dosedanje delovanje in početje je pa bilo in je še soli in učiteljstvu skrajno sovražno.

Da sta torej imela naša tovariša dovolj neoporekljivih dokazov, o tem priča malodane vsaka številka „Slov. Gospodarja“.

Ker je pa Korošec tako predrzen, da si upa to tajiti ter danes zanika to, kar je včeraj trdil, zato hočemo tukaj navesti le nekatere cvetke, nabrane po livadi njegovih duševnih proizvodov; vsiljeni g. kandidat si lahko z njimi ovenča svojo „častivrednost“.

Pred nekaterimi leti je v svojem listu napisal dolg članek, v katerem pravi, da je sedanja šolska mladina popolnoma izpridena in moralčno tako propadla, da ga ni več človeka, ki bi bil pri starosti 20 let še nedolžen in sramežljiv, kar vse je krivda novodobne šole in učiteljstva, katero seveda mladino bolj zapeljuje, kakor poučuje.

Na ta, za učiteljstvo čez vse sramotilen članek, je prejel že takrat primeren odgovor. „Učitelji gore za brezverstvo in brezdomovinstvo“. „Vse za vero in domovino ni več v programu učiteljstva“. „V svojih listih glasno naglašajo svojo mržnjo do katoliške vere in svojo mednarodnost, svoje brezdomovinstvo“. „Učiteljstvo ne bo prej mirovalo, dokler se šola ne loči od cerkve, to se pravi, v šoli se ne sme več učiti veronauk in šolskega praga ne sme več prestopiti nobeden duhovnik“. „Brezverski in brezdomovinski učitelji hočejo našemu vernemu ljudstvu usiljevati svojo teroristično stanovsko politiko“. „Noben stan ni tako netakten, kakor učitelji“. „Učitelji imajo mogočno besedo za svoj žep, a trdo srce za ubogega kmeta“. „Za plačilo udrihajo po kmetovem hrbtu.“

Takih in enakih trditev so polni vsi tisti letniki „Slov. Gospodarja“, katerim je urednik Korošec. Poleg tega je pa v njih vse polno najgrših in najostudnejših osebnih napadov na

posamezne učiteljske osebe, posebno take, katere pozna kot odločne in neustrašne zagovornike šole in učiteljskih interesov. V te naše tovariše se je vedno zaganjal kakor stekel pes ter jih je obkladal z najostudnejšimi psovskami in pobalinskimi priimki.

Pa tudi k njegovim shodom smo prišli in smo ga poslušali, kako je tamkaj govoril. Na enem teh shodov je tako-le klobasari: „Šola je največje breme in zlo za kmeta, ona ga bo spravila na beraško palico. Učitelji so krivi vsega razpora na slov. Štajerskem; neljubo časnikarsko polemiko so zakrivali edino le učitelji, oni so večinoma brezverci in jungovci, ki hočejo ločitev šole od cerkve.“ Po takih besedah našuntano ljudstvo pa je vpilo in kričalo: „Proč z učitelji, proč s šolo.“

Ali zamoremo potem verjeti, da bi bil človek, ki tako govori in ljudstvo tako ščuje in šunta še prijatelj šole in učiteljstva, kakor to v svojem listu hinavsko zatrjuje! Ljudstvo žrtvuje za šolo svojo srčno kri, pravi Korošec, pa kar se žrtvuje srčne krvi za šolo, žrtvujejo za svojo srčno kri, za izomiko, blagor in srečo svojih otrok. Mnogo več te svoje srčne krvi pa žrtvuje za druge stvari, med katerimi ni zadnja cerkev in njene potrebe. Šola je res silno imenitna za vsakega človeka, zato pa ima tudi vsak pravico o njej govoriti in nikdar še ni učiteljstva komurkoli te pravice odrekalo, kajti ravno ono se najbolj drži tega načela ter se pri svojih mnogobrojnih zborovanjih vedno posvetuje, kako bi se zamoglo povzdigniti in zboljšati šolstvo, da bi se sčasoma povzpelo do kolikor mogoče visoke stopnje popolnosti.

Zakaj pa vendar g. Korošec ne prihaja k tem zborovanjem; tam bi imel priliko povedati svoje misli in razkriti svoje nazore in uverjen sme biti, da se bodo isti z veseljem sprejeli in uvaževali, ako bodo sicer taki, da bi se po njih šolstvo povzdignilo in popolnilo.

Pa k tem zborovanjem ne pri-

LISTEK.

Na promenadi.

Pobožnostne strapace v nunski cerkvi so bile srečno prestane. Živahno čvrjaje in koketujé iz vse strani se vsul ženski svet na cerkve in se razkropil deloma po Zvezdi, kateri so pestrobojne toalete dale prelestnih ulicah, deloma po solnčnih Šelenburgovih ulicah, odkoder je vse krenilo proti Lattermannovemu drevoredu.

Ob nedeljah med 11. in 12. uro se vidi, koliko elegantnega in lepega, veselega in zabavnega ženstva premore Ljubljana. Zlasti se to vidi pred različnimi cerkvami. Seveda hodi le malo tega ženstva iz pobožnosti v cerkev. Resnično pobožno ženstvo opravi zgodaj zjutraj svoje verske dolžnosti, tiste, ki hodijo dopoldne v cerkev, store to le, ker zahteva provincijalni bon-ton, da gredo dame ob nedeljah k maši. Moški gredo ob 11. dop. na čašo piva, ženske na čašo pobožnosti — ob polu 12. se potem dobe na promenadi.

Včeraj je bilo v Lattermannovem

drevoredu nebeško lepo. Sijalo je solnce in topli pogledi so človeku razvneli kri. Vse je bilo, kakor da je krasni pomladanski dan prevzel vse šetajoče se občinstvo z neko lahko ljubezensko pijanostjo, kakor bi bil vsakdo pred promenado okusil nekaj kapljice šampanja.

Moč pomladi — kako je pač nepreračunljiva. Razgrela je celo tiste častivredne gospodinje in matere, ki nastopajo navadno kot svetiljke kreposti, da so pozabile na svojo običajno resnobo in strogost, pozabile na sitnosti soprogov, na skrbi, ki jih delajo otroci in na težave, ki jih imajo s posli, ter se smejale, veselo smejale, kakor v davno preteklih dnevih mladosti. Da, tudi te častivredne gospodinje in matere niso vedno samo mislile na slavnostna ribanja podov, na mobiliziranje poslov, na svečano snemanje in natikanje preprog, na draginjo na trgu in na krpanje perila — toda življenje jih je predrugačilo. Samo na promenadi, samo spomladi, v maju, se zgodi, da se počivajo in da postanejo vesele, dokler ne zazvoni poldne.

Mladi svet pa je na promenadi

morda še srečnejši, kakor na plesu. Kako veselje je bilo gledati včeraj mlade gospe in te cveteče, ljubke punice. Kako je to drožnjalo in se smejalo in se šopirilo. Sama mladostna prešernost in brezskrbnost.

Pravijo, da promenade in plesi niso drugulaga, kakor sejmišča, kjer se razpostavlja dekleta, da ulove ženina, mlade gospe pa, da ulove čestilce. Kako neslan je pač tak pesimizem. Kakor bi ljudje ne imeli želje se veseliti življenja in kakor bi ne bilo mogoče, veseliti se življenja, ne da bi pri tem imel človek takoj postranske namene.

To je pač naravno, da se sklepajo znanja tam, kjer je za to največ prilike in naravno je, da ima na promenadi ali na plesu sklenjeno znanje večkrat žalosten konec — pred altarjem. Ali je pa z znanji, sklenjenimi v cerkvah, na žegnanjih in na božjih potih kaj drugače?

Das ewig Weibliche zieht uns hinan. Zastonj je tajiti ta zakon narave in tudi treba ni ga tajiti. Najsmehnejši ljudje na svetu so vendarle tisti, ki ženstvo „zaničujejo“ in s tem zaničevanjem še pozirajo.

Ravno včeraj sem opazoval celo družbo mladih inteligentov te vrste. Ponosno so hodili po drevoredu gor in dol. Znale jim dame so malomarno pozdravljali, kajti preziranje ženstva se kaže v prvi vrsti s slabimi manirami. In globokomiselnost so modrovali, da v igri ljubezni vedno dobi tisti, ki igra izgubi; da je ženske solze veliko lažje otreti z bankovci kakor z robcem in da moški, ki se oženi, je podoben človeku, ki se iz strahu pred smrtjo ustrelji.

In vse to pri belem dnevu, ko se je solnce smejalo, ko so krogin-krog šumela ženska krila, in se je sto in sto ljudi veselilo, da žive.

Tem pazerjem je bila malone podobna družbica gospodičen, ki se nahajajo v prvem stadiju emancipacije, ki na sprehajališčih prerешetavajo žensko vprašanje, kritikujejo Ellen Key in se vedejo kar mogoče samozavestno in polmoško. Oj, ko bi vedele, da se iz njih norčuje celo krojaški pomočnik, ki pred metlo svoje žene beži pod posteljo.

Ko bi zabeležil vse rezultate svojih včerajšnjih opazovanj, bi povzročil velikansko razburjenje, kajti

videl sem marsikaj zanimivega in popisal bi lahko marsikakšno pikantno epizodico. A čemu naj ljudem grenim veselje in jim kvarim nedolžno zabavo. Čemu naj si nakopljem sovraštvo nočnokavarniškega trubadurja, ki je po drevoredu rezoniral, „ali so premožne punice samo za zadolžene oficirje in uradnike brez prihodnosti — ali bi ne bilo bolje, če bi se zanimale za nas viteze sv. duha?“ Čemu naj se zamerim Togenburžu iz Abrahamovega semena, ki že dve leti ponižno vzdihuje okrog lepega dekleta, a ni nikdar deležen niti enega prijaznega pogleda. Čemu naj se izpostavim neprijetni eventualnosti, da me obiščeta „zwei Unangenehme“ in me vprašata, kaj me pravzaprav briga, da je njih prijatelj najprej kakor jastreb nad piščanci krožil okrog gruč deklet in gospe, se potem družbi usilil in se končno strahovito jezil, da dekle, katero je celo uro spremljal, nima nič denarja.

Ne — takim neprijetnostim se ne izpostavim že zaradi tega ne, ker bo v nedeljo zopet lep in toplel dan in zopet veselo življenje na promenadi.

C. G.

haja g. Korošec, pač pa hujska in šunta po svojih zakotnih shodih nezavedne ljudi proti šoli in učiteljstvu. Nadalje je pa Korošec tudi pristaš tiste ostudne kranjske stranke, kateri je vodja dr. Šusteršič, ki se drži načela, da je šola prokletstvo za ljudstvo, tiste stranke, ki se sama pase in pita v razkošju in obilnosti, ubogi učiteljski pari pa ne privošči niti grizljaja pošteno zasluženega kruha, tiste stranke, ki dan za dnevom na najostudnejši način napada, grdi in sumniči učiteljstvo po vseh slovenskih pokrajinah. Iz vsega tega je pač dovolj razvidno, da sta imela naša tovariša dovolj stvarnih dokazov za svojo trditev, da je Korošec zakleti sovražnik šole in učiteljstva.

Z Medvedovega sela.

Z notico o moji kandidaturi za državni zbor v 115. številu vašega lista nisem jaz v nikakršni zvezi in nisem dal za tisto nikakršnega povoda ter niti ne vem, kdo si je dovolil to pušto šalo z mojim imenom. Vekoslav Strmšek, nadučitelj.

Iz Celja.

Volilno gibanje narašča in danes je Korošec že v največjem strahu, da propade. Ako store vsi rodoljubi svoje dolžnosti, ako res napno vse sile, je — to kažejo poročila iz raznih okrajev — Korošec izgubljen.

Državni zbor.

Dunaj, 24. maja. Po pregovoru „Pametnejši se vda“ so Nemci prodrli v včerajšnji seji s svojo trmo. Potem ko je posl. Pacher imel 3 in pol ure obstrukcijski govor, se je sprejel novi dnevni red, po katerem pride na prvo mesto zakon o vojaških taksah, na drugem zakon o obrtni noveli in šele na tretjem mestu točka o podržavljenju severne železnice. Debata o vladni izjavi se dožene najbrže v jutrišnji seji, nakar bodo v večerni seji volitve v delegacije. — Po govoru posl. Pacherja se je debata o vladni izjavi prekinila. — Posl. Grabmayr je odgovoril kot načelnik ustavnega odseka na vprašanje poslanca Malika, kako je s posvetovanji o § 14. Grabmayr je rekel, da bo tozadevni pododsek ustavnega odseka svoje delo dovršil v petek, tako da mu bo mogoče še pred razpustom državnega zbora predložiti poročilo odsekovo. — Posl. Schönerer je vprašal, ali res ni imel nositelj krone na dan otvoritve ogrskega državnega zbora poguma, izobesiti črno-rumene zastave na peštanskem kraljevem gradu. Tako postopanje bi pomenilo pomanjkanje vsake samostojnosti in slabotno umikanje avstrijskega cesarja. — Predsednik je poklical Schönererja zaradi te interpelacije k redu, češ, da je to nezaslišano postopanje. Potem je nastala daljša debata zaradi določitve dnevnega reda za petkovo sejo ter je pri glasovanju obveljala nemška trma.

Volilna reforma.

Lvov, 24. maja. Danes se je otvoril 10. kongres poljske socialne demokracije. Na dnevnem redu je bila volilna reforma. Poročevalec Daszynski je rekel, da je Gautschev načrt vsled najnovejših sprememb sprejemljiv za vse narodnosti in stranke. Odobral je postopanje krone in vlade glede volilne reforme. Le par tednov še, in odločilo se bo, ali sprejme parlament volilno reformo ali ne. Med tem časom je treba agitacijo vztrajno nadaljevati.

Trgovinska pogajanja s Srbijo.

Dunaj, 24. maja. Srbski poslanik dr. Vujić je naznanil sekojskemu načelniku pl. Michalovichu, da bo dala srbska vlada od 50 milijonskega posojila 26 milijonov zaslužiti avstro-ogrski industriji pri nabavi novih pušk in municije, nadalje za gradnjo novih železnic. S posojilom se namreč zgradi 500 km novih železnic. Glede dobave novih topov pa se srbska vlada ne mara vezati z obljubami, temuč prepusti odločitev vojaškemu komiteju.

Belgrad, 24. maja. Poslanik dr. Vujić je sporočil svoji vladi, da du-

najnska vlada ni sprejela njegovih predlogov. Takoj se je sklical ministrski svet, ki se je bavil z odgovorom avstrijske vlade ter odpošlje kmalu novo spomenico na Dunaj, kateri priloži tudi sklep artiljerijske komisije o dobavi novih topov.

Boji ob črnogorsko-turški meji.

Belgrad, 24. maja. Boji med kristjani, turškimi vojaki in mohamedanskim prebivalstvom se nadaljujejo na turških tleh ob črnogorski meji. Nad 400 kristjanov iz turške pokrajine je pribežalo čez črnogorsko mejo. Po turških poročilih so vstasi napadli turške vasi, pomorili več Turkov ter zažgali vasi. Izven Turčije nihče ne veruje v take vesti. V Carigradu je došla vest, da Črna gora mobilizuje; vsled tega je Turčija baje že odredila mobilizacijo vseh rezervnih bataljonov v vilajetu Skoplje.

Srbsko-bolgarska trgovinska pogodba.

Belgrad, 24. maja. Pašić je imel danes daljši razgovor z bolgarskim zastopnikom zaradi srbsko-bolgarske trgovinske pogodbe, ki naj stopi na mesto ponerečene carinske unije. Dogovorila sta se za tako trgovinsko pogodbo, v kateri se določi enotnost za železniški tarif, glede pošte in denarja.

Ruska državna дума.

Petrograd, 24. maja. V jutrišnji seji državne dume bo ministrski predsednik Goremykin v navzočnosti vseh ministrov odgovoril na adresu dume v imenu vlade.

Razne odlične ruske družbe delujejo na vso moč proti splošnemu pomiloščenju političnih zločincev, proti odpravi izjemnega in vojnega stanja in proti odpravi smrtnih kazni, ker teroristi še vedno napadajo in morijo, posebno ob mejah, višje uradnike in vojaške dostojanstvenike. Stranka skrajne levice v dumi živahno agitira za ohranitev smrtnih kazni in proti splošnemu pomiloščenju.

Moskva, 24. maja. Med gardnimi častniki je prava zarota zoper državno dumo in za odpravo carskega manifesta z dne 30. oktobra l. l. Člane državne dume slikajo revolucionarje in puntarje zoper carja in državo.

Ločitev cerkve od države na Francoskem.

Pariz, 24. maja. Vladno glasilo „Temps“ je prinesel članek o cerkvenem vprašanju. V članku se grozi, da vlada zapre vse cerkve, ako se cerkev ne podredi državnim zakonom.

Ministrski svet je sklenil, da duhovniški gojenci, ki pridejo vsled ločitve cerkve od države zopet pod splošne zakonske določbe, ne dobe pravice do enoletnega prostovoljstva v vojaški službi.

Dopisi.

Iz Bele cerkve. Naš župnik Tone Žnidaršič je jako vnet dušni pastir, toda ne v pravem pomenu besede; vnet je namreč samo takrat, kadar je treba pobirati denar pri svojih župljanih. Dne 6. maja t. l. je imel jako imenitno propoved. Šlo mu je še dosti dobro, zakaj niti enkrat ni zakašljaj; sicer kašlja vedno, kadarkoli govori na leci o kakih verski zadevi. Kadar se gre pa za njegovo bisago, takrat mu pa gre vse gladko in grlo mu ne dela nobenih neprilik. To pot je bil župnik silno hud. Jel je nas zmerjati s pijanci in požeruhi. Rekel je: „Veliko sem že hodil po svetu, toda nisem videl tako revnih in zanemarjenih ljudi, kakor ste ravno tukaj.“ Naglašal je, da naši ljudje ne morejo delati, ako niso pijani. To se upa reči človek, ki niti ne ve, da se koruza ne sadi tako, kakor pesa ali zelje. In tak možakar si upa nas sramotiti in učiti gospodarstva. Pohvalil se je, kako je lepo dal oltar preslikati. Najel je namreč nekega človeka, kateri se predstavlja za „umetnika“ Tomažina. Ta „umetnik“ je malo namazal oltar z barvami in dobil zato 120 K. Tako mu je plačal župnik, ki ve „kako se gospodariti“; za delo štirinajstih dni. Oltar je pa veljal popolnoma nov, komaj kakih 320 K. Župnik je najel tega človeka v kljub temu, da imamo doma prav

izvrstna podobarja, ki res umeta svoje delo, vsekakor pa bolj nego „umetnik“ Tomažin. In vseh teh 120 K je izprešal iz malega števila svojih brumnih Marijinih devic. Bog jim skoraj pošlji pamet! Dalje je naznanil, da bo treba nabaviti nova orglje, ki bodo stale 2400 K. Gospodin Žnidaršič, ko bi bili vi cerkev prekrivali po letu, ne pa meseca oktobra v najhujšem deževju, ne bil bi tekkel dož skozi obok na orglje, da so se poškodovale. Sicer je pa tudi sedaj samo treba popraviti, ne pa naročiti popolnoma novih. Dobili ste sedaj mežnarja in organista, a v kljub temu je bilo treba plačati „umetniku“ po 3 K na dan, da je omel raz oltarje prah, ki ga je bilo na cente, kar ste sami priznali. Ali ni zato mežnar tukaj, da snaži cerkev?! Mežnar naj boče v cerkvi, ne pa v farovžu za hlapca. Župnik je zatrjeval v svoji propovedi, da ni ura v zvoniku za nič. Prevelika je baje, dobra samo za kapiteljski stolp. Morda ji je treba še dveh koles, pa bo vse v redu, ako jo bodo tudi hodili otroci popravljati. To vse bo treba še letos narediti. Leta 1904. smo morali cerkev pokriti, zakristijo prezidati. Dalje je bilo treba okrog cerkve napraviti žlebove itd. To je stalo veliko denarja! Vse to in letos: oltar, orglje, uro i. t. d. Kam pa pridemo? Na beraško palico! Župnik se bo pa slejkoprej „vozil v kočiji in se smejal v pest kmetom, ki so tako nespametni, da dajo zadnje vinarje za „cerkvene potrebe“, samo da zadovolje njegovim kapricam!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 25. maja.

— **Stritar na Bledu.** Na Bledu je vzbudila veliko veselje vest, da obišče ta „kinč nebeški“ Josip Stritar. Takoj pri vходу v vas so pesnika pozdravili šolski otroci; neka deklica je Stritarju s kratkim a ljubkim pozdravom izročila šopek poljskih cvetk. Stritar se je nastanil v Lujizinih toplicah in si ogledal Bled. Zvečer je bila podoknica. Gasilci so nosili lampijone, Rusov kvartet je zapel tri pesmi („Domovina“ „mili kraj“ — „V gorenjsko oziram“ — „Slovenec sem“) potem pa je županova hčerka, oblečena v narodno nošo, s presrečnimi besedami pozdravila pesnika. Burni živio-klici množičnega občinstva, med katerim je bilo mnogo deklet v narodni noši, so odmevali čez jezero in v tiho noč. Stritar se je ginjen zahvalil. Omenil je tudi, da ga je srečala na sprehodu mala deklica, ga spoznala in mu podala šopek šmaric, ki jih je imela v rokah. To ga je tako razveselilo, da si vzame te šmarnice na dom v trajen spomin.

— **Iz Šoštanja** se nam poroča: Čudom smo se čudili, da se v „Slovenčevem“ poročilo o Koroščevem shodu v Šoštanju niti z besedico ne dotakne resolucije, katero je predlagal trgovec Kocuvan in katero so zborovalci sprejeli z velikanskim odobravanjem. Ker ne vemo iz katerih vzrokov se je ta resolucija prezrla in iz kakih namenov, jo tukaj priobčimo. Ta na kandidata g. Korošca naslovljena se nekako glasi: Od slovenskih državnih poslancev se zahteva, da splošno delujejo na pomnožitev slovenskih mandatorov za Spod. Štajersko in za slovenske dele Koroške. **Slovenski spodnjestajerski državni poslanci se pozivljajo, da v slučaju, ako „Slovanska zveza“, ne bi hotela solidarno podpirati zahteve obmejnih Slovencev, naj ti poslanci izstopijo iz te „Zveze“ in delujejo na ustanovitev nove jugoslovanske zveze državnih poslancev, ki bodi v obrambo obmejnih Slovencev.**

— **Izjava.** Zbrani zaupniki slovenskega učiteljstva na Štajerskem dne 24. maja t. l. v Celju so soglasno sklenili: „Učiteljstvo oddaj ob državnozbornski volitvi za V. kurijo dne 29. t. m. svoj glas Iv. Rebku, ključarju v Celju!

— **Okrožni zdravnik v Sežani.** Zdravnik v Sežani.

— **„Slovenske Maticе“ CXLIV. odborova seja** bo v petek, dne 1. rodnika ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanila predsedništva. 2. Potrditev zapisnikov o 143. odborovi seji in o XLIII. rednem običnem zboru. 3. Volitev predsednika, I. in II. podpredsednika, blagajnika, ključarjev in odsekov. 6. Tajnikovo poročilo. 7. Eventualia.

— **Občni zbor „Slovenske sokolske zveze“** se vrši v nedeljo 3. rodnika ob 4. uri popoldne v „Nar. domu“ v Brežicah. Spored je: 1. Poročilo tajnikovo, 2. poročilo blagajnikovo, 3. poročilo načelnikovo, 4. poročilo pregledovalcev računov, 5. volitev predsedništva, 6. določitev letnega prispevka, 7. služajnosti. — Odposlanci ljubljanskega „Sokola“ so: Konrad Brezovšek, Vilko Bukovnik, Fran Čuden, Janko Dimic, Bojan Drenik, Avgust Jagodic, Julij Klemenc, Fran Knific, Avgust Kraigher, Josip Malenšek, Anton Martinc, Fran Medic, Josip Mešek, dr. Viktor Murnik, Al. Novak, dr. Fran Novak, Fr. Perdan sen., Matko Prelovšek, Fran Pretnar, Marijan Ravnihar, Leo Rogelj, Lavoslav Schwentner, Pavel Skale, Avgust Štamcar, dr. Anton Švigelj, Vilko Trtnik, Rudolf Vesel, Miha Verovšek, Ernst Vindišer, dr. Fran Windischer. Dolžnost odposlancev je, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

— **Velika kresna veselica.** Vest, da priredi ljub. Sokol kresno nedeljo dne 24. junija na krasnih dirkaliških prostorih pod Tivolijem veliko kresno veselico, je vsa naša javnost pozdravila z odobravanjem in navdušenjem. In temu se ni čuditi! Že prireditev sama po sebi mora vsled svoje novosti in originalnosti vzbuditi zanimanje. Kresnemu času primerne velike slavnosti doslej v Ljubljani nismo imeli. Kar pa predstoječi kresni veselici zagotavlja že sedaj splošno zanimanje vseh narodnih krogov, je lep in plemenit namen te prireditve. Velika kresna slavnost se bode vršila zategadelj v tako velikem obsegu, kakor lanska Prešernova veselica v „Zvezdi“, da se udeležijo slavlja najširše občinstvo in pri tem položi svoj narodni obolus v okrepitev rodoljubnega podjetja onih koroških narodnjakov, ki so ustanovili nedavno prepotrebno društvo „Dravo“ in si stavili za svojo nalogo skrb za narodno vzgojo koroške mladine. Veselilni odsek ljubljanskega „Sokola“ je že pridno na delu. Mi le želimo, da ga vsi rodoljubni krogi podpirajo.

— **Ljubljansko učiteljsko društvo** je imelo v sredo, dne 23. t. m. svoje zborovanje pri „Iliriji“. Na dnevnem redu je bilo poročilo gosp. učitelja Janko Likarja „o novem šolskem in učnem redu“. Zborovanje je počastil s svojo prisotnostjo tudi deželni šolski nadzornik g. Frančišek Levec, kar je napravilo na prisotne prav dober vtisk. In prav je, da se naši nadzorniki udeležujejo učiteljskih zborovanj. Tu ima učiteljstvo bolj proste roke in svobodnejše izraža svoje misli in želje, kakor pa pri uradnih učiteljskih skupščinah in prisoten nadzornik izvrš marsikaj, kar pozneje lahko uporabi v korist šolstva in učiteljstva. Pa tudi medsebojno zaupanje in spoštovanje se vzbujajo pri takih prilikah med nadzorniki in učiteljstvom. Zborovanja so se udeležili tudi gg. učitelji, ki obiskujejo risarski tečaj na tukajšnji obrtni šoli. Tudi vrle mestne učiteljice so bile častno zastopane, od strani mestnega moškega učiteljstva smo pa z ozirom na stanovsko zavednost in z ozirom na važnost predavanja pričakovali obilnejše udeležbe! Zborovanje je otvoril predsednik, gospod nadučitelj Jakob Dimnik, ki je vse prisotne, posebno g. deželnega šolskega nadzornika, prav toplo pozdravil. Na to nam je podal gospod Likar svoje mnenje o novem šolskem in učnem redu, ki je bilo prav zanimivo. Debate o tem predavanju so se udeležili gg. deželni šolski nadzornik Levec, dalje Ivan Šega, Luka Jelenc i. dr. Končno se je sprejel Jelenčev predlog, da se društvo potom Slovenskega deželnega učiteljskega društva obrne na naučno ministrstvo s prošnjo, da bi se na Kranjskem z ozirom na učiteljsko slabo gmotno stanje posebne ure ne odpravile. Dalje se je sprejel Jelenčev predlog, da se društvo obrne na deželni šolski svet s prošnjo, da bi le-ta v svrhu priučenjavanja novega šolskega in učnega reda sklical v ta namen določeno enketo, ki bi bili v njej v večini zastopani praktični ljudski učitelji.

— **Društvena vest.** Ustanovil se je „Vdovski in sirotinski pokojninski sklad društva zdravnikov na Kranjskem“ s sedežem v Ljubljani in je vlada tozadevna pravila že potrdila.

— **Lovro Blaznik**, hišni posestnik in trgovec v Ljubljani se je odpeljal s svojo ženo v Ameriko k novi maši, ki jo bo imel njuni sin Alojzij 17. junija v New Yorku.

— **Na naslov občinskega sveta v Ljubljani.** Piše se nam: Posestniki na Kopaljski cesti so svoječasno vložili prošnjo na občinski svet, naj bi se vodovodne cevi podaljšale do Kopaljske ceste. Storili so to iz tega vzroka, ker v tem kraju ni zdrave pitne vode in ker se bo vodovod vspriči hitrega razvoja tega dela mesta prej ali slej moral napeljati tudi na to cesto. V seji dne 15. t. m.

je dospela ta prošnja v občinskem svetu v razgovor in rešitev. Sklenilo se je namreč, naj se koncem Repičeve hiše, kjer je zadnji hidrant, napravi javni vodnjak, kamor naj bi hodili prebivalci s Kopaljske ceste po vodo, za to pa bi morali prispevati interesentje po 10 K na leto. Ta sklep je vse prebivalce s Kopaljske ceste vznemiril in presenetil in sicer iz prav umljivih vzrokov. Do tega projektovanega javnega vodnjaka imeli bi prebivalci najbližje hiše na Kopaljski cesti 393 korakov daleč, dočim bi bile druge hiše po 400 do 500 korakov od vodnjaka oddaljene. Značilo bi tedaj to toliko, kakor če bi se hotel napraviti za Vičane vodnjak pri tobačni tovarni, ali pa za Šiškarje pri kavarni „Evropa“. Niti ob lepem vremenu ne bi hodil nihče tako daleč po vodo, kaj pa šele ob slabem vremenu in po zimi. Brezdvomno bodo raje še naprej rabili vodo iz Gradašnice in iz zasebnih vodnjakov. Ako torej prebivalci Kopaljske ceste ne bodo imeli od tega projektovanega javnega vodnjaka nikake koristi, ker ga nihče od njih vporabljal ne bo, potem se popolnoma upravičeno branijo prevzeti kako breme, ki bi se jim naložilo z vsakoletnim prispevkom po 10 kron. Kdor nima pravice in koristi, naj se mu ne nalaga dolžnosti. Slavni občinski svet se torej prosi, naj napelje vodovodne cevi na Kopaljsko cesto in s tem odpomore živi potrebi po zdravi pitni vodi v tem kraju, ako se pa to sedaj še ne more storiti, naj opusti tudi napravo javnega vodnjaka pri Repičevi hiši, ker ta prebivalec na Kopaljski cesti ne bi prav nič koristil.

Eden v imenu vseh.

— **Prihodnja javna vinska pokušnja v tukajšnji deželni vinski kleti** bo jutri od 8.—10. ure zvečer. Dospelo je nekaj novih vinskih vzorcev.

— **Vlak je skočil s tira** v sredo zvečer na Vrhniki. Nesreča se pri tem ni dogodila nobena. Zjutraj ob 3. je šel iz Ljubljane tja pomožni vlak. Včerajšnji jutranji Vrhnican je imel vsled tega okoli 30 minut zamude.

— **Slaboumnež zažgal.** Pogorel je pod posestnika Valentina Selana na Trati pri Kranju. Skode je 2000 K. Zažgal je najbrž 35letni slaboumni Anton Petek iz Šmartnega pri Cerkljah.

— **Uboj.** Neki hlapec veleposestnika Fr. Slanca v Litiji je prišel s sekiro nad dva mizarjska pomočnika mizarja Berdajsa istotam, da bi se maščeval nad njima. Pomočnika sta zgrabila vsak kol en in tolkla po nasprotniku, da je kmalu nato umrl.

— **Tamburaško društvo „Sloga“ v Dol. Logatcu** poleti v nedeljo, 27. t. m., na Rakek kjer priredi koncert v restavraciji g. Domicelja. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina za osebo 50 v. Z ozirom na to, da je čisti dobiček namenjen skladu za Vilharjev spomenik, se pričakuje obilne udeležbe in se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **V Starem trgu pri Ložu** se je osnovalo strelsko društvo, ki ima namen gojiti streljanje na prostem. Otvoritev bo v nedeljo, dne 27. maja ob 1. uri popoldne na strelišču. Pri otvoritvi streljalo se bo na daljavo 125 korakov za dobitke. Zvečer se vabijo strelci kot njih prijatelji na veselico, ki bo v čitalniških prostorih v Starem trgu. Začetek veselice bo ob 8. uri zvečer. Vstopnina za nečlane je 2 K za posameznika, 4 K za družino.

— **Kaj je s četrtim vlakom na progi Zidani most—Zagreb?** Lani je bil v Brežicah shod, na katerem se je sklenilo, naprositi upravo južne železnice, da bi uvedla na progi Zidani most—Zagreb četrti vlak, ki bi naj odhajal zjutraj z Zidanega mosta, in se vračal zvečer iz Zagreba in bi imel obenem ugodne zveze z vlakom Dunaj—Trst. Ravnateljstvo južne železnice je dalo razglasiti, da bo poskrbelo, da se že z novim letom uvede četrti vlak na progi Zidani most—Zagreb. Toda prešlo je novo leto, a o obljubljenem novem vlaku še ni bilo ne duha ne sluha. Potujočemu občinstvu, ki je spraševalo po novem vlaku, se je takrat reklo, da se ta vlak uvede z mesecem marcem. A prešel je marec, preteklet april in že maj se nagiba koncu, a na progi Zidani most—Zagreb vozi jo še vedno po starem trije vlaki, dočim o četrtem ni ničesar več slišati, dasi ga je uprava južne železnice lani izrečno obljubila. Obračamo se torej na ravnateljstvo južne železnice s pozivom, naj vendar izpolni svojo dano obljubo, naše zastopnike v drž. železniškem svetu pa prosimo, naj te zadeve ne izgube izpred oči in naj jo vedno in vedno urgirajo, dokler se končno ugodno ne reši, saj je vendar naravnost škandal, da se pri današnjih prometnih sredstvih rabi iz Ljubljane v Zagreb in nazaj cela dva dni, kakor da bi bila Ljubljana oddaljena od Zagreba več sto kilometrov!

— **Celje—Šoštanj.** Poročevalcu o veselici v Šoštanju, ki se je vršila 6. t. m., zdelo se je potrebno v svojem poročilu, objavljenem v „Slov.

Narodu" od 15. t. m., drugo polovico svojega poročila posvetiti nam Celjanom in specialno moji malenkosti. Ker je podlaga omenjenim vrsticam morda nevednost, zato naj mu služi sledeče v morebiti dobrodošlo pojasnilo: Oni trije „mladi“ gospodje iz Celja niso prišli „samo iz tega“ v Šostanj, da bi nam pridobili „zopet“ (?) enega godca, pač pa so se požrtvalno odzvali kot oficijalna deputacija „Celjskega Sokola“ povabilu veseličnega odbora. Kar se pa tiče godcev, naj ve, da imamo v Celju med mnogoletnimi našimi izvršujočimi člani samo enega bivšega njihovega godca, ki pa je na svojo osebo prošnjo dobil službo v Celju, da je sploh mogel živeti. Na ostale mnogoštevilne pismene ter ustmene ponudbe in prošnje se pa radi nedostajanja primernih služb do sedaj ni moglo ozirati. Ako pa je podlaga dopisnikovemu izbruhu morda nizkotna zlobnost, tedaj pa naj blagovolji vzeti na znanje, da si niti odbor „Celjskega godbenega društva“, niti podpisani ne bode dal od nikogar predpisovati, od kod naj sprejema izvršujoče člane v spolnitev Celjske narodne godbe. Varoval pa se bode pred vsem, vabiti jih v svoj krog s pretiranimi in praznimi obljubami ali celo — s ponarejenimi podpismi, kajti tako delovanje res ne bi bilo častno. H. V. D. n. k.

— **Duhovska revščina.** Pred tridesetimi leti je prišel duhovnik Gabere kot kaplan v Slivnico pri Mariboru. Bil je takrat brez vsakega premoženja. Danes ima pa v frajhamski posojilnici naloženih 100.000 kron. Da to ni edino njegovo premoženje, je umevno. Opoznamo, da ima Gabere obilo duhovskih tovarišev, ki so tako založeni z denarjem. Kljub temu hočejo naši klerikanci, naj se zvišajo duhovnikom plače!

— **Smodka je eksplodirala.** Neki gospod v Celju si je kupil 5. maja v neki ondodni trafiki več zavojev cigar kub. Pokadil jih je že več, ko si je te dni prižgal novo. Komaj pa je parkrat potegnil, eksplodirala je smodka. Zgornji del se je ves raztrgal, kadilcu je pa nastali ogenj obžgal brke, dim mu pa počrnil očala. „D. W.“ pravi, da je prišla smodka najbrž iz ljubljanske tobačne tovarne. S tem sumenjem ima ta list seveda svoj poseben namen.

— **Otrok zgorel.** Ko so se v nedeljo popoldne igrali v Dolgem polju pri Celju otroci perice Pohlin na domačem vrtu, je zažgal 9letni sin Franc znešeno suho dračje in listje. Ognju je prišla 5letna sestra Sofija preblizu, da se ji je vnela obleka in da je dobil otrok take opekline, da je drug dan umrl. Na rokah se je precej opekeli tudi delavec Uršič, ki je trgal z otroka gorečo obleko.

— **Kaznovana neprevidnost.** V Rothovi tovarni opeke v Celju je delavec Franc Lenart ravnal tako neprevidno z valjčnim strojem, da mu je ta odtrgal štiri prste.

— **Nevarno ležišče.** Ko je peljal v ponedeljek zvečer tovorni vlak iz Celja proti Velenju, je zapazil strojevodja, da leži na tiru pri prelazu v Gaberjah pri Celju neka moška oseba. Ker se ta za signale ni nič zmenil, so ustavili vlak in odstranili moža, ki je bil silno jezen in huđ, da ga ne puste pri miru v njegovem sladkem spanju. Mož je bil precej natrkan in je bil prav zadovoljen, ko so ga spravili v bližnji jarek, kjer je takoj nadaljeval svoj odpočitek.

— **Vsled povoženosti umrla.** Blizu Vojnika pri Celju je neki vojak povozil staro ženo, ki je dobila tako hude poškodbe, da je čez en dan umrla.

— **Iz maščevanja.** Dva sina posestnika Pristovšca v Trnjam pri Brezicah sta nastavila mreže ribam v nekem potoku. Ker jima je sosedov pastir ukradel mreže, sta ga Pristovškova fanta pretepla, mu zvezala roke in ga vrgla v vodo, da bi utonil. Ker pa voda ni bila toliko globoka, je ušel smrti. Orožniki so suroveža izročili sodišču.

— **Obešenega so našli** v občini Lormanje pri Sv. Lenartu v Slovenskih gorah 60letnega neznanega moža.

— **Izginila je Sv. Andraž** pri Velenju na Štajerskem preužitkarica Jera Jelen. Stara je 70 let. Odšla je bosa in brez jopiča.

— **12 metrov globoko je padel** neki 27letni Franc Šestar iz Ptuja pri delu na mostu pri Prvačini na Goriskem. Poškodoval se je na nogi, da se je prišel zdraviti v gorško bolnico.

— **Slovensko akadem.-tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu** si je na svojem I. rednem običnem zboru tekočega tečaja, dne 12. maja 1906 izvolilo sledeči odbor: predsednik: tehn. Viktor Plehan, podpredsednik: med. Vinko Tanjšek, tajnik: iur. Benedikt Gruden, blagajnik: iur. Milko Hrašovec, knjižničar: iur. Milko Brezigar, gospodar: iur. Konrad Šmid, odbor. namest.: fil. Vekoslav Mum.

— **Drag brusač.** Neki tržaški brusač je nabrusil sinčkinji Ani Staro v Trstu nož, za kar je računal 20 vin. Ker Starčeva ni imela drobiža, dala je brusaču 20kronski bankovec, naj ga ji gre zmenjat. Brusač je bankovec vzel in se ni več povrnil. Seveda služkinja bridko obžaluje svojo neprevidnost.

— **Kaj se vse najde v morju.** Ribiča Piljavič in Sklavcr v Trstu sta potegnila iz morja kovčeg, v katerem je našla policija tri hranilnične knjižice, na katerih je vložnih 1969 K 77 v. Knjižice so glase na Karolino Zupančič. V kovčegu je bilo še več drugih malenkosti.

— **Tržaški tatovi na delu.** Tržaški tatovi so se jeli živahneje gibati. Tako so v terek zvečer vlomili na treh krajih in odnesli seboj vrednostnih stvari za več sto kron. Seveda jih policija precej zastoni išče.

— **Vaška žaloigra.** V vasi Banko na Primorskem je že staro sovraštvo med rodbinama Gregorja Banko in Simona Banko. Nedavno sta prišla sosedo do prepira zaradi neke meje. Pri tem je ustrelil Gregor na Simona s samokresom, Simon je pa udaril Gregorja s sekuro. Oba ležita na smrtni postelji.

— **Klub jugoslovanskih agronomov na Dunaju** si je izbral za polletni tečaj tekočega šolskega leta sledeči odbor: predsednikom: stud. forest. Josip Vodopivec, knjižničarjem: cand. forest. Rado Kosjeka, blagajnikom: stud. forest. Viktorja Novaka in tajnikom: geometra in stud. cult. ing. Dragotina Gostičiča.

— **Vroča kri.** Danes ponoči sta se bila v gostilni na Glincah pri „Burenlagerju“ nekoliko sporekla klerikarski mojster Fran Gradišar in mersarski pomočnik Fran Makovec. Pri tem je v naglici, a ne s slabim namenom, vrgel prvi v Makovca vrček in mu s njim izbil levo oko. Gradišar je nato sam umil poškodovanca, potem ga pa spremil k g. dr. Dolšaku, da ga je obvezal. Makovec se sedaj nahaja v deželni bolnišnici. — Tudi na Poljanski cesti so si bili skočili v neki gostilni gostje v lase in je pri tem zagrozil neki klavec svojemu nasprotniku, da bo do 8. ure zjutraj mrzel, potem pa se je znašal nad mizami in stolmi toliko časa, da je prišel po njega stražnik in ga odpeljal v zapor. Seveda je bil njegov nasprotnik danes zjutraj še gorak, nikakor pa ne tako vroč kakor ponoči.

— **Podri je danes popoldne** v Sodnijskih ulicah neki kolesar neko žensko in jo tako poškodoval, da so jo z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico.

— **Iz lastnega stanovanja ga pregnal.** Dne 21. t. m. zvečer je spremil črevljarski pomočnik Fran Vidmar neko delavko iz tobačne tovarne do njenega doma. Ko sta prišla do hiše, so bila vrata zaklenjena. Vidmar je začel razbijati po vratih in je ubil pri tem tudi okno. Ko je nato delavkin oče vrata odprl, se je Vidmar spustil v njega, ga podrl na tla in ga telesno poškodoval. Med tem, ko je mož ležal na tleh, sta Vidmar in dobra hčerka smuknula v stanovanje, se zaklenila in noč mirno „prespala“ v tem, ko si je ubogi starec moral poiskati za isto noč drugega prenočišča. Kdo bi take hčerke ne bil vesel.

— **Listine je pokradel** dne 22. t. m. v nekem prenočišču v Kolodvorskih ulicah neki dolgoprstnež krošnjarju Matiji Želkotu iz Črnomlja. Vzel mu je potni list, krošnjarsko knjigo in sliko nekega domobranskega narednika. Tat jo je odkuril baje proti Trstu.

— **Nesreča.** V sredo zjutraj so vlekli v Zabkarjevi tovarni z grankom neko travero. Pri tem se je pretrgala veriga in je padla travera na noge delavcu Ivanu Friškovicu in vajuju Francetu Strusu, katerima je baje zlomila noge. Oba so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 18 Slovencev, 12 Dalmatincev in 20 Poljakov. Na Prusko se je odpeljal 32 Hrvatov.

— **Izgnubljene in najdene reči.** Gospod Karel Vilhar je izgubil iz prstana 240 K vreden briliant. — Gospod Fran Grabitz je izgubil zlato oklopno verižico, vredno 100 K, katero je našla delavka v tobačni tovarni Marija Tavčarjeva, ki jo je oddala na magistratu. — Šolski učenec Anton Preselj je našel neke poselske bukvice z manjšo vsoto denarja. — Šolski učenec Anton Rogelj je danes našel hranilnično knjižico „Ljudske posojilnice“ in jo oddal pri policiji. — Posestnica Marija Makarjeva je našla solnčnik in ga oddala istotam.

— **Tamburaški zbor „Graničar“** svira danes zvečer do poludnanja v vinski kleti hotela „Union“, nakar odpotuje na Hrvatsko. Pri tej priliki se zahvaljuje društvu „Kolu“ za posojeno berde.

— **„Ljubljanska društvena godba“** priredi jutri zvečer na vrtu hotela „Ilirija“ (Kolodvorske ulice)

društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

— **Jugoslovanske vesti.** — Hrvatski klub v ogrskem parlamentu. Hrvatska delegacija v ogrskem parlamentu se je konstituirala kot poseben klub in volila za predsednika dr. Bogdana Medakovića, za podpredsednika grško-uniranega škofa Drohobeckega, za tajnika pa dr. Franka Potočnjaka. V izvrševalni odbor so bili izvoljeni poslanci: dr. Medaković, dr. Potočnjak, Erazmo Barčič, dr. Vinković, dr. Krasojević in dr. Harambašić.

— **Urednik „Novega Lista“** Fr. Supilo — hrvatski poslanec. Nedavno tega si je pridobil urednik reškega „Novega Lista“ Fran Supilo, ki si je stekel največ zaslug, da se je izvršil znameniti preokret na Hrvatskem, ogrsko-dravljanstvo. Združena hrvatska in srbska opozicija je sedaj sklenila, da mu ponudi v znak priznanja mandat za hrvatski sabor. Supilo se namerava ponuditi mandat v Glini, katerega je odločil Srb Svetozar Pribičević, ki je bil izvoljen na dveh mestih. Supilo je to brez dvoma zaslužil! Ako bo Supilo v Glini izvoljen in to bo brez dvoma, bo to najsijajnejša manifestacija popolne hrvatsko-srbske sloge, ker bo v tem slučaju volil popolnoma srbski volilni okraj za svojega poslanca — Hrvata! Tako je prav, saj med Srbom in Hrvatom ni nobenega razločka, saj sta oba sina enega in istega naroda!

— **Nov hrvatski humoristični list.** V Zagrebu prične 15. junija t. l. izhajati satirično-humoristični list, ki bo nosil ime „Koprive“. List, ki se bo tiskal v kvart formatu, bo izhajal dvakrat mesečno, obsegal bo osem strani in prinašal ponajveč kolorirane slike. Naročnina znaša 8 K na leto. Urejeval bo list Edo Marković, tiskal pa Milivoj Majcen.

— **Ruske umetnice v Zagrebu.** V soboto 26. t. m. priredila Rusinji Vera Černecka, virtuozinja na klavirju, in Nadežda Černecka, primadona carske opere v Petrogradu, koncert v Zagrebu. Umetnici ste že preje gostovali v Belgradu, kjer ste dosegli velik uspeh. Koncert aranžira zagrebski „Ruski Kružok“.

— **Slovenski igralci v Srbiji.** Danilova družba je v sredo priredila v Belgradu predstavo za gojenke višje dekliške šole in za učiteljske; za gimnazije bo dala posebno predstavo. Družba odide nato v Kragujevac, kjer priredi dve predstavi.

— **Slovenka gospa Sofija Borštnik-Zvonarjeva,** članica narodnega gledališča v Sofiji, je včeraj z velikim uspehom gostovala v Belgradu v vlogi Magde v Sudermanovi drami „Dom“.

— **Slovenci v Ameriki.** — Pri delu je ubilo v Rock Springu 40letnega Matijo Meseca, doma iz Poljan nad Skofjo Loko. — V elektrarni je ponesrečil v Clevelandu Josip Dolencec. Prepeljali so ga v bolnišnico. — Vsled eksplozije sta bila hudo ožgana v Pueblu Janez Družina in Gregor Hrvat, oba iz Trnovega na Notranjskem. Oba sta v bolnišnici ter ni neposredne nevarnosti za življenje. — Vsled ljubosumnosti je napadel z nožem v Clevelandu Josip Novak Marijo Počervina ter jo nevarno ranil.

— **Današnji list** ima za cenjene ljubljanske naročnike prilogo „Program mednarodne panorame“ na Pogacarjevem trgu.

— **Najnovejše novice.** Lin da Murri, glavna oseba v znani tragediji Murri-Bonmartini, ki je bila obsojena v 10letno ječo, ker je naročila umor svojega moža, je sedaj pomiloščena zaradi slabega zdravja ter obsojena v prognanstvo.

— **Poročka španskega kralja.** Slavnosti ob priliki poroke španskega kralja s princezino Eno Battenberško so se pričele včeraj. Nadvojvoda Fran Ferdinand je že tudi odpotoval kot cesarjev zastopnik s svojim spremstvom v Madrid.

— **Rigo Janči,** zaradi razmerja napram princezinji Chimay po celem svetu znani Cigan je umrl v New Yorku za pljučnico.

— **Z bodalom je napadal** služkinje v Pragi 16letni zlatarski pomočnik Hörzer. Policiji je priznal, da je atentate izvrševal vsled perversnosti.

— **Angleški kralj Edvard** pride za 4 tedne v Marijine vari.

— **Veliko industrijsko** palačo zgrade na Dunaju industrijske zveze.

— **Nezakonski sin kralja** Milana, 16letni Jurij Obrenović, ki je v Kološvaru učenec 6. gimnazijskega razreda, je imel te dni dvoboj na sablj z nekim součencem ter dobil precej hude rane po glavi, prsih in ramah.

— **Henrik Ibsen,** prvi norveški pesnik in pisatelj in sploh med živimi literati poleg Tolstega najslavnejši, je umrl v Kristianiji pretečeno sredo.

— **Afera kneginje Wrede.** Večina hotelirjev odkoder izvira srebrnina, ki so jo našli v gradu kneza Wredeja, so izpovedali, da so že zdavno opazili bolno naravo kneginje ter možu zapisali reči, ki jih je kneginja vzela, na prihodnji račun.

— **Deklice umorile dečka.** V Flensburgu so našli 15letnega sina posestnika sina Heilsgoffa umorjenega in razmesarjenega. Umorili sta ga vsled pohote dve 16letni deklici ter pobegnili.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

Nevaren uzmovič. Mestna policija je zalotila začetkom meseca mal. travna t. l. nevarnega tatu v osebi Edvarda Schmidta, komtorista z Dunaja in bivšega muzikanta tukajšnje društvene godbe. Ta posel pa ni dolgo opravljal, marveč se podal na pot nepoštenosti. Poizvedbe so dognale, da se je vtihotapljal v zasebne hiše in odnesel iz predsob, kar mu je prišlo pod roko. Škoda ukradenega blaga znaša 515 K 20 h. Obsojen je bil na dve leti težke ječe.

Mitnino se je branila plačati posestnica Helena Trampuš iz Zlebov o priliki, ko je prignala par volov dne 8. sušca t. l. na ljubljanski semenj. Pozvana na užitijski mitnici, naj plača semenski pristojbino, se je temu siloma uprla s tem, da je posredujočega stražnika brnila v nogo ter figo kazala. Obsojena je bila na 14 dni težke ječe.

S kamnom je zadel Anton Lap, delavec v Topolah, preužitkarja Miho Zabreta, s katerim sta se v Šunkarjevi gostilni sporekla. Zabretu je bilo pri tem zlomljeno 8. desno rebro. Lap je bil obsojen na 3 mesece ječe.

Otrok utonil. Posestniku Petru Jenku s Šutne je poldrugo leto stara hčerka Ivanka utonila v nezagrajeni apnenici, oddaljeni komaj 15 korakov od hiše med tem, ko je imel Jenko s svojo ženo opravilo na njivi. Ker je Jenkova malomarnost, da ni pokril apnenice, zagrešila otrokovo smrt, je bil ta obsojen na 8 dni strogega zavora.

Tepež. Na večer 24. svečana t. l. je popivalo več ljubljanskih rokodelskih pomočnikov v Udmatu. Že pred Kosmačevim gostilno je prišlo do spopada. Pri tej priliki si je plesarski pomočnik Karel Prepeluh sam obrezal prst. Pri kapelici na Prisojni cesti je prišlo zopet do pretepa in tu je Prepeluh Vinka Kasteleca sunil večkrat z nožem v hrbet, češ, da je on kriv, da se je obrezal na roki. Obsojen je bil na 3 mesece težke ječe.

Telefonska in urbojavna poročila.

Hrastnik 25. maja. Učitelstvu, zbranemu v Celju, ki se je zedinilo za delavskega kandidata Rebeka: Slava in hvala! Pri priložnosti vam povrnemo. Živio naš kandidat Rebec. Proč s Korošcem.

Slovenski delavci.

Dunaj 25. maja. V današnji seji poslanske zbornice je vlada naznanila, da sta sklicani delegaciji na dan 9. junija. Na Kratochvilovo interpelacijo, če hoče vlada res odgoditi zasedanje, čim bo izvršena volitev v delegacijo, je Hohenlohe izjavil, da ostane zbornici še dosti časa, da bo lahko rešila obrtni red. Zbornica je potem dognala razpravo o Hohenloheovi izjavi z dne 15. t. m. Govorila sta dr. Stransky, ki je pokazal, da se Čehi glede volilne reforme na noben način ne uklonijo nemškimi zahtevam in Breiter. Nujni predlog Steinov glede razmerja med Cislitvansko in Ogrsko je bil odklonjen, na kar je vzela zbornica v razpravo zakon o vojaških taksah.

Dunaj 25. maja. Mladochi so sklenili, da prepuste češkim radikalcem en mandat za delegacijo. Izvoljen bo Klofač.

Dunaj 25. maja. Danes sta bila istrska poslanca Rizzi in Benatti pri Hohenloheu. Ta jima je povedal, da bo danes v odseku za volilno reformo predlagal, naj se število italijanskih

mandatov zviša za dva. Rizzi je zahteval, naj dobe ta dva nova mandata primorski Italijani.

Dunaj 25. maja. Bivši sekcijski šef v naučnem ministrstvu in nekdanji državni poslanec Gnevovsz je umrl v visoki starosti. Bil je pri Nemcih jako priljubljen, ker je vedno delal in glasoval proti Slovanom. Ko je bilo na dnevnem redu celjsko vprašanje, se je pehal zato, naj se vpraša deželni šolski svet štajerski za mnenje in po tem mnenju stvar uredi.

Dunaj 25. maja. Zastopniki trgovskih in obrtnih zbornic so danes intervenirali pri vladi, naj dobe trgovske in obrtne zbornice svoje zastopnike v gosposki zbornici. Hohenlohe je rekel, da v tem oziru še ni nič določenega.

Dunaj 25. maja. Hohenlohe je bil danes v avdijenci pri cesarju. Zakaj se je cesar tako nenadoma vrnil iz Pešte na Dunaj, še vedno ni pojasneno.

Dunaj 25. maja. Imunitetni odsek je sklenil, dovoliti sodno preganjanje dr. Žitnika.

Petrograd 25. maja. Policija je v Kijevu in v nekaterih drugih mestih zaprla mnogo železničarjev, češ, da so zapleteni v zaroto, ki naj razdene železnice in z generalno stavko onemogoči vsak promet.

Gospodarstvo.

— **Hrvaško-slav. deželna razstava v Zagrebu.** Vladni komisar za deželno razstavo živine, perutnine i. dr. naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da se bo v mesecu septembru 1906 v deželnem glavnem mestu Zagrebu vršila deželna razstava živine (konj, govedi, prašičev, ovac in koz), perutnine, čebel, mlekarških izdelkov, krme, poljedelskih strojev in orodja, vinoreje in sadje, vrtnarstva in v primeru ugodne letine tudi razstava grozdja in sadja. Vsa natančnejša pojasnila daje kralj. razstavni komisar dr. Ivo Mallin v Zagrebu.

— **Semenj za volno v Niškovicu.** Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani nam naznanja, da se letošnji semenj za volno v Miškovicu vrši dne 20. junija v skladiščih tamšnjega kreditnega zavoda.

— **Ravnateljstvo državne železnice v Beljaku** naznanja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo oddalo dobavo 60 ton koksa in 400 ton oglja za dobo od 1. januarja 1907 do 31. decembra 1907. Pomočje je vložiti pri gori navedenem ravnateljstvu najkasneje do 15. junija t. l. 12. ure popoldne.

Odgovor

blagoslovljenemu „Lažiljubovemu“ dopisniku.*

Javno je že znano, da so „Lažiljubovi“ dopisniki s svojimi poročili tako podli, da moram v resnici reči, da bi se sramoval tako podlih infamnosti se posluževati še tako divji narod. Nazivljajo se sicer ljudski „dobrotniki“, ali za ljudsko dobroto jim je tedaj mar in so le tedaj ljudstvu dobri, kadar jim je treba kaj izvleči od njih v tisto veliko, ki kmalu dva tisoč let staro, ali še vedno prazno bisago. Kdor jim ne prinaša in ne trobi ž njimi enako, takega hočejo kar uničiti in, če le mogoče, mu škodovati. V neki številki „Lažilista“ tudi moje osebo napada znani blagoslovljenec. Očita mi moje telesno napako, mojega bivšega otroka, dalje sem koruzni gostilničar in tudi evangelist „kronce“. Na to odgovorjam sledeče: 1.) Da imam telesno napako, nisem jaz kriv, kajti imam jo že od mladosti, zato svetujem dopisniku, naj se ne norčuje in naj le Boga prosi, da se njemu kaj enakega še ne pripeti, kajti pravijo, da Bog še živi! 2.) Glede svojega prej še nezakonskega otroka povem, da sem skrbel pošteno po očetovski zanj in ne tako, kakor znajo ravno duhovniki, ki imajo v mnogih krajih zapuščene in v pomanjkanju trpeče svoje lastne otroke. 3.) Glede koruzne gostilne velim dopisniku, naj se nauči pet cerkvenih zapovedi, tam bode našel, da se nisem mogel o postnem času poročiti. Pravzaprav pa imate po farovžih deloma le koruzno gostilno — 4.) Evangelist kronce me nazivlja, ker sem baje za vsako pooblastilo kronco dobil in tako izdatno pripomogel, da je kmetska stranka zmagala.

Na to mu odgovorim, da sem agitiral z uspehom, in najbolj še pri

* V vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon

